

KANONY KYNOTERAPII

Tekst jednolity uwzględniający zmiany uchwalone 5 grudnia 2011 r.

Pierwotny dokument opracowany w 2006 r.

DEFINICJA

Kynoterapia jest to metoda wzmacniająca efektywność rozwoju osobowości, edukacji i rehabilitacji, w której motywatorem jest odpowiednio wyselekcjonowany i wyszkolony pies, prowadzona przez wykwalifikowanego kynoterapeutę.

FORMY

Spotkanie z Psem (SP) - zajęcia z psem, które mają na celu stworzenie pozytywnego kontaktu pomiędzy uczestnikami a psem. W trakcie spontanicznej, radosnej zabawy (ukierunkowanej przez prowadzącego) uczestnicy przyzwyczajają się do kontaktu z psem, głaszczą go, wydają polecenia. Zajęcia SP mają za zadanie dostarczenie uczestnikom pozytywnego ładunku emocjonalnego i satysfakcji z obcowania z psem, przełamują lęki w kontaktach z otoczeniem. Zajęcia stymulują rozwój zmysłów, pobudzają aktywność, pozwalają oderwać się od otaczającej rzeczywistości. W zależności od potrzeb podopiecznych i możliwości placówki mają formę spotkań indywidualnych lub pracy grupowej. Mogą odbywać się w formie spotkań jednorazowych lub zajęć cyklicznych. Czas trwania zwykle nie jest jednoznacznie określony. Kynoterapeuta prowadzi dokumentację zajęć polegającą na zapisie spostrzeżeń dotyczących zachowania się podopiecznych.

Edukacja z Psem (EP) – zajęcia mają na celu usprawnienie sfery intelektualnej i poznawczej, co wymaga odpowiedniego przygotowania (scenariusza) oraz wiedzy i umiejętności osób prowadzących wykraczających poza ramy SP. Dlatego wyodrębniono je w oddzielnej formie. Zajęcia najczęściej odbywają się w przedszkolach i szkołach. Pies uczestnicząc aktywnie w zajęciach motywuje do nauki i poprzez stworzenie przyjaznych warunków emocjonalnych zwiększa możliwości przyswojenia wiedzy. Dziecko chętniej zapamiętuje treści, których bohaterem jest jego nowy przyjaciel – pies. EP pomaga również osobom o obniżonej percepcji lub niechęci (z różnych powodów) do przyswajania wiedzy i przebywania w szkole. Zajęcia prowadzone są w grupach (klasach) lub indywidualnie przez zespół kynoterapeutyczny kierowany przez pedagoga. Mają określony scenariusz realizujący program nauczania. Wskazana jest ewaluacja i dokumentacja zajęć.

Terapia z Psem (TP) - jest to zestaw ćwiczeń, ukierunkowanych na konkretny, zaplanowany, cel z zakresu kompleksowej rehabilitacji, do których układana jest metodyka w porozumieniu ze specjalistą np. lekarzem prowadzącym, rehabilitantem, psychologiem. Charakteryzuje się indywidualnym podejściem do każdego uczestnika, jego możliwości i potrzeb. TP powinna być w pełni dokumentowana. Każdy uczestnik ma założoną kartę informacyjną i kartę przebiegu zajęć, w której wpisujemy rodzaj prowadzonych ćwiczeń oraz ich efekty. Pozwala to na okresowe sprawdzenie skuteczności i doboru metod. TP jest systemem rozwijalnym tzn. w miarę postępów stosujemy stopniowanie trudności. Najkorzystniejszą formą TP są zajęcia indywidualne lub w bardzo małych grupach (zwykle nie więcej niż 3 osoby).

WSKAZANIA

Nie można określić pełnej listy dysfunkcji, które mogą być rehabilitowane metodami kynoterapii, ponieważ lista ta wciąż się wydłuża. Ogólnie przyjęć należy, że kynoterapia obejmuje rehabilitację:

- zaburzeń sfery psychicznej
- zaburzeń sfery fizycznej
- zaburzeń sfery intelektualnej
- zaburzeń sfery społecznej

W przypadku stwierdzenia kynofobii pierwszy etap zajęć powinien obejmować zespół działań przełamujących lęk przed psem. Dopiero po pozytywnym zakończeniu tego etapu można przystępować do rehabilitacji pozostałych niesprawności.

PRZECIWSKAZANIA DO PROWADZENIA ZAJĘĆ

- alergia na psa
- otwarte rany
- choroby skóry
- choroby infekcyjne
- pasożyty
- podwyższona temperatura

ZESPÓŁ KYNOTERAPEUTYCZNY

- wykwalifikowany kynoterapeuta z psem posiadającym ważny egzamin psa terapeutycznego klasy (K-A, K-I, K-II) odpowiedniej do rodzaju zajęć
- wolontariusz (opcjonalnie)
- przewodnik psa (opcjonalnie)
- specjalista (opcjonalnie)

DOKUMENTACJA

Dokumenty rehabilitowanego:

1. skierowanie na kynoterapię zawierające:
 - informację o braku przeciwwskazań do zajęć kynoterapii
 - pełną diagnozę schorzenia
 - opis funkcjonalny (diagnoza funkcjonalna z opisem stadium rozwojowego, sensoryzmów, indywidualnego słownika komunikacyjnego, funkcjonowania w poszczególnych sferach itp.) - opcjonalnie, w zależności od potrzeb
 - zalecenia rehabilitacyjne
2. zgoda rodziców \ opiekunów prawnych w przypadku małoletnich
3. karta informacyjna
4. karta przebiegu zajęć
5. okresowe badanie kontrolne - min. 1 raz w roku - ze szczegółowym opisem stanu rehabilitowanego

Dokumenty kynoterapeuty:

1. zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do prowadzenia zajęć z udziałem psa
2. dokument potwierdzający kwalifikacje
3. obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej (OC)
4. zalecane ubezpieczenie na wypadek (NW)

Dokumenty psa terapeutycznego:

1. aktualne zaświadczenie o szczepieniach
2. aktualne zaświadczenie o odrobaczeniu psa (wskazane raz na 3 miesiące)
3. zaświadczenie weterynaryjne o ogólnej dobrej kondycji zdrowotnej psa
4. ważne zaświadczenie o zdaniu egzaminu psa terapeutycznego

WARUNKI PRACY ZESPOŁU KYNOTERAPEUTYCZNEGO

1. Optymalny czas pracy zespołu kynoterapeutycznego - pozwalający na efektywną pracę - wynosi nie więcej niż 6 godzin w ciągu doby, w tym nie więcej niż 4 godziny bezpośredniej pracy z podopiecznym, z dwiema co najmniej 30 minutowymi przerwami. Pojedyncze zajęcia nie powinny trwać dłużej niż 45 minut. Przerwa między zajęciami, dostosowana do potrzeb zespołu, nie powinna być krótsza niż 10 minut.
 - 1.1. Czas pracy psa w ciągu tygodnia powinien być dostosowany do wieku i indywidualnych możliwości pracy psa i nie powinien przekroczyć 12 godzin. Pies powinien mieć zapewnione w tygodniu minimum 2 dni wolne od pracy.
 - 1.2. Należy pamiętać o indywidualnych predyspozycjach psa i w przypadku sygnalizowania przez niego zmęczenia lub stresu przerwać zajęcia.
 - 1.3. Przekraczanie maksymalnego czasu pracy zespołu kynoterapeutycznego jest łamaniem zasad bezpieczeństwa zajęć i może skutkować anulowaniem ważności egzaminu psa terapeutycznego. W przypadku rażącego naruszenia standardów pracy ze strony kynoterapeuty może on zostać pozbawiony również możliwości udziału pracujących z nim psów w egzaminach psa terapeutycznego Polskiego Towarzystwa Kynoterapeutycznego.
2. Kynoterapeuta powinien mieć zapewnione zaplecze socjalne.
3. Kynoterapeuta ma obowiązek odmowy prowadzenia zajęć w przypadku:
 - stwierdzenia któregośkolwiek z przeciwwskazań do zajęć
 - niedyspozycji swojej lub psa
4. Kynoterapeuta może odmówić prowadzenia zajęć w przypadku stwierdzenia:
 - wątpliwości co do wskazań zawartych w skierowaniu, do czasu ich wyjaśnienia
 - braków w dokumentacji rehabilitowanego
5. Pies musi mieć zapewniony teren do wybiegania się i załatwienia potrzeb fizjologicznych. Kynoterapeuta lub wolontariusz opiekujący się psem na spacerze ma obowiązek posprzątać po psie.
6. Pies powinien pracować w wygodnej obroży lub uprząży. Zakazana jest kolczatka lub obroża zaciskowa. Pies może mieć kamizelkę.

CZAS TRWANIA ZAJĘĆ

Średni czas trwania pojedynczych zajęć powinien wynosić 30 - 45 minut i być dostosowany do potrzeb podopiecznego i możliwości pracy psa terapeutycznego. W przypadku sygnalizowanego przez psa zmęczenia zajęcia powinny zostać przerwane. Kontynuowane mogą być po odstresowaniu psa np. na spacerze.

ĆWICZENIA

Powinny być dobierane do potrzeb terapeutycznych i możliwości rehabilitowanego z uwzględnieniem specyfiki niesprawności.

PRZYRZĄDY i AKCESORIA

Powinny być dobierane do indywidualnych potrzeb rehabilitowanego. W przypadku używania zabawek dla dzieci powinny one posiadać certyfikat bezpieczeństwa CE.

UBEZPIECZENIE

- obowiązkowe jest ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej (OC) kynoterapeuty
- zalecane jest ubezpieczenie na wypadek (NW) osób uczestniczących w zajęciach kynoterapii

Dokument opracowany przez:

www.kynoterapia.eu

Dokument przygotowany na wzór "Kanonów Polskiej Hipoterapii" opracowanych i uchwalonych w 2002 r. przez Polskie Towarzystwo Hipoterapeutyczne - za zgodą Polskiego Towarzystwa Hipoterapeutycznego